

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului declarat de către Întreprinderea Municipală „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi”,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea cu Răspundere Limitată „Global Geosolar” împotriva Consiliului municipal Chișinău și Întreprinderii Municipale „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi”, cu privire la încasarea prejudiciului și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 13 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de Întreprinderea Municipală „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi” și s-a menținut hotărârea din 06 iulie 2022 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru

(Dosarul nr. 2rac-102/23

NR. PIGD 2-21106740-01-2rac-27052023)

Recursul declarat până la 01 septembrie 2023.

Temeiurile declarării recursului.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei contestate or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Judecătoria Chișinău, sediul Centru, jud. E. Silivestru,
Curtea de Apel Chișinău, jud. A. Pahopol, R. Pulbere, V. Mihaila,

21 mai 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților admisibilitatea recursului declarat de Întreprinderea Municipală „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi”

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Oxana Parfeni,

Gheorghe Stratulat, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 14 iulie 2021, SRL „Global Geosolar” a depus o cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului mun. Chișinău și ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi”, prin care a solicitat încasarea prejudiciului și compensarea cheltuielilor de judecată.

2. În motivarea acțiunii reclamanta a invocat că la 15 decembrie 2020, automobilul de model „Dacia Logan” cu n/î xxxx, pe care îl deținea cu drept de proprietate, condus de șoferul Alexandru Minaicev în baza foii de parcurs, era parcat pe str. Nicolae Costin, nr. 65/3, mun. Chișinău, iar aproximativ pe la ora 23:58, fără nici o influență străină, pe automobilul menționat a căzut un copac putred. Acest fapt a fost stabilit în procesul-verbal de constatare la fața locului din 15 decembrie 2020, întocmit de către IP Buiucani al DP mun. Chișinău Rîșcani, mun. Chișinău.

3. Consideră că, prejudiciul material, cauzat prin deteriorarea automobilului, conform concluziei expertului nr. 08/381 din 29 decembrie 2020 a fost determinat în mărime de 15 599 lei, iar neasigurarea securității participanților la trafic, în sensul prevenirii căderii copacului, o poartă ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi”, care este obligată să supravegheze în permanență spațiile verzi pentru excluderea căderii copacilor.

4. Fondatorul ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi” este Consiliul municipal Chișinău. Astfel, adresându-se către Consiliul mun. Chișinău și ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi” nu a primit nici un răspuns.

5. Reclamantul a susținut că a fost pus în situația să suporte și alte daune materiale exprimate prin cheltuieli suplimentare pentru evaluarea prejudiciului material, fiind executată plata pentru efectuarea expertizei extrajudiciare în sumă de 1 000 lei.

6. A menționat că vinovat de producerea accidentului în litigiu este pârâtul, or conform pct. 3 al Statutului Întreprinderii Municipale „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi”, scopul întreprinderii este de a îngriji plantațiile verzi, conform normativelor tehnologice și agrotehnice, la indicațiile Consiliului municipal Chișinău și ale altor organe publice, întru asigurarea condițiilor de creștere a plantelor în mediul urban și prestarea diverselor servicii, și anume: crearea, extinderea, întreținerea și dezvoltarea zonelor verzi, parcurilor, scuarurilor din municipiul Chișinău, curățirea și defrișarea arborilor avariați, uscați și bolnavi.

7. Consideră că, obligația reparării prejudiciului material revine ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi”, or, art. 1998 alin. (1) din Codul Civil prevede că cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.

8. Conform mențiunii de pe avizul poștal de recepție, reclamația a fost recepționată de pârâți la 25 ianuarie 2021, iar data scadentă este 01 februarie 2021, astfel, conform art. 942 din Codul civil și conform calculului anexat, dobânda de întârziere constituie 1 045,56 lei până la 30 iunie 2021.

9. Reprezentantul reclamantei SRL „Global Geosolar”, avocatul Aureliu Scorțescu a solicitat încasarea în mod solidar din contul Consiliului mun. Chișinău și ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi” a sumei de 15 599 lei cu titlu de prejudiciu, dobânda de întârziere în sumă de 1 046 lei, cheltuielile pentru efectuarea expertizei în mărime de 1 000 lei și a sumei de 500 lei cu titlu de taxă de stat.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

10. Prin hotărârea din 06 iulie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Global Geosolar”.

S-a încasat din contul ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi” în beneficiul SRL „Global Geosolar” prejudiciul în mărime de 15 599 lei, dobânda de întârziere în sumă de 1 046 lei, cheltuieli pentru efectuarea expertizei în mărime de 1 000 lei, cheltuieli de asistență juridică în sumă de 5 000 lei și taxa de stat în sumă de 499 lei.

În rest cerințele formulate de SRL „Global Geosolar” către ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi” s-a respins.

S-a respins integral cerințele SRL „Global Geosolar” înaintate față de Consiliul municipal Chișinău privind încasarea prejudiciului și cheltuielilor de judecată.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

11. La 03 august 2022, ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi”, a declarat apel împotriva hotărârii din 06 iulie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie respinsă integral.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

12. Prin decizia din 13 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi” și s-a menținut hotărârea din 06 iulie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, adoptată în cadrul cauzei civile la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Global Geosolar” împotriva Consiliului municipal Chișinău și ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi” cu privire la încasarea prejudiciului și cheltuielilor de judecată.

13. Pentru a decide astfel, instanța de apel, analizând lucrările dosarului în raport cu starea reală de fapt constatată a stabilit că, la 15 decembrie 2020, automobilul de model „Dacia Logan” cu n/î xxx, pe care îl deținea cu drept de proprietate SRL „Global Geosolar”, condus de șoferul Alexandru Minaicev în baza foii de parcurs, era parcat pe str. Nicolae Costin, nr. 65/3, mun. Chișinău, iar aproximativ pe la ora 23:58 și fără nici o influență străină pe automobilul menționat a căzut un copac putred. Acest fapt a fost stabilit în procesul-verbal de constatare la fața locului din 15 decembrie 2020, întocmit de către IP Buiucani al DP mun. Chișinău Rîșcani, mun. Chișinău.

14. Instanța de apel a reținut că prejudiciul material, cauzat prin deteriorarea automobilului, conform concluziei expertului nr. 08/381 din 29 decembrie 2020 a fost determinat în mărime de 15 599 lei. De asemenea, SRL „Global Geosolar” a suportat cheltuieli pentru evaluarea prejudiciului material, fiind executată plata pentru efectuarea expertizei extrajudiciare în sumă de 1 000 lei.

15. În baza pct. 3 al Statutului ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi”, scopul întreprinderii este de a îngriji plantațiile verzi, conform normativelor tehnologice și agrotehnice, la indicațiile Consiliului municipal Chișinău și ale altor organe publice, întru asigurarea condițiilor de creștere a plantelor în mediul urban și prestarea diverselor servicii, și anume: crearea, extinderea, întreținerea și dezvoltarea zonelor verzi, parcurilor, scuarurilor din municipiul Chișinău, curățirea și defrișarea arborilor avariați, uscați și bolnavi. Respectiv, conform statutului ÎM „Asociația de Gospodărire a

Spațiilor Verzi”, adoptat prin decizia nr. 20/6 din 13 noiembrie 2008 a Consiliului municipal Chișinău, întreprinderea este responsabilă de îngrijirea plantațiilor verzi, conform normativelor tehnologice și agrotehnice, prestând diverse servicii, inclusiv și curățirea și defrișarea arborilor avariați, uscați și bolnavi.

16. Instanța de apel a considerat că prima instanță corect și întemeiat a ajuns la concluzia că, obligația reparării prejudiciului material revine ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi”, deoarece, potrivit cadrului legal nominalizat, anume în obligațiunile ultimei intră de a îngriji plantațiile verzi, conform normativelor tehnologice și agrotehnice, la indicațiile Consiliului municipal Chișinău și ale altor organe publice, întru asigurarea condițiilor de creștere a plantelor în mediul urban și prestarea diverselor servicii, și anume: crearea, extinderea, întreținerea și dezvoltarea zonelor verzi, parcurilor, scuarurilor din municipiul Chișinău, curățirea și defrișarea arborilor avariați, uscați și bolnavi.

17. Instanța de apel a respins afirmațiile apelantei că nu rezultă clar locul căderii arborelui, care a cauzat prejudiciul material reclamantului: în cadrul aliniamentului stradal sau în curtea blocului, fapt esențial pe caz, or s-a constatat cu certitudine că, automobilul era parcat pe str. Nicolae Costin 65/3, mun. Chișinău, acest fapt a fost stabilit în procesul-verbal de constatare la fața locului din 15 decembrie 2020, întocmit de către IP Buiucani al DP mun. Chișinău Rîșcani, mun. Chișinău. Conform anexei nr. 1 la Regulamentul privind delimitarea, gestionarea și protejarea spațiilor verzi din mun. Chișinău, aprobat prin decizia Consiliului mun. Chișinău nr. 06/10 din 18 iulie 2017, sunt indicate suprafețele spațiilor verzi și amplasarea acestora, care au fost transmise în gestiunea ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi” cu descrierea concretă a spațiilor, categoria acestora, străzile, în anexă, se regăsește și str. Nicolae Costin, sectorul Buiucani, mun. Chișinău.

18. Instanța de apel a reținut că SRL „Global Geosolar” a expediat reclamația în adresa Consiliului mun. Chișinău și ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi” care a fost recepționată la 25 ianuarie 2021. Astfel, cerința ce vizează încasarea dobânzii de întârziere, corect a fost admis de către instanța de fond, încasând de la ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi” în beneficiul SRL „Global Geosolar” dobânda de întârziere în sumă de 1 046 lei.

19. De asemenea, instanța de fond corect a respins integral cerințele SRL „Global Geosolar” înaintate față de Consiliul mun. Chișinău privind încasarea prejudiciului și cheltuielilor de judecată, or potrivit cadrului legal susenunțat, anume în obligațiunile ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi” intră îngrijirea plantațiilor verzi.

20. În conformitate cu art. 82, art. 94 alin. (4), art. 96 alin. (1¹) din Codul de procedură civilă, întemeiat s-a încasat din contul ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi” în beneficiul SRL „Global Geosolar”, taxa de stat în cuantum de 499,35 lei, cheltuielile pentru efectuarea expertizei în mărime de 1 000 lei și cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 5 000 lei.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

21. La 17 martie 2023, ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi”, a declarat recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei din 13 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, hotărârii din 06 iulie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii ca nefondată.

SOLICITAREA RECURENTULUI

22. În susținerea recursului a indicat că instanța de apel a interpretat în mod eronat legea, a aplicat eronat normele de drept material.

23. În viziunea recurenteii, circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei pe care instanțele ierarhic inferioare le-a considerat constatate, nu au fost dovedite cu probe veridice și suficiente.

24. În drept a invocat art. 432 alin. (2) lit. a), c) din Codul de procedură civilă în redacția până la 01 septembrie 2023.

TERMENUL DE DECLARARE A RECURSULUI

25. Art. 434 al Codului de procedură civilă prevede următoarele:

„Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.”

26. Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei în ședință publică la 13 decembrie 2022. Decizia motivată a Curții de Apel Chișinău din 13 decembrie 2022, a fost expediată ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi”, prin intermediul poștei electronice la data de 17 ianuarie 2023 (f.d. 117, verso). Astfel, recursul declarat de către ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi”, la 17 martie 2023, se consideră depus în termenul stabilit de lege.

27. La 05 iunie 2023, Curtea Supremă de Justiție, prin intermediul oficiului poștal și prin poșta electronică, a expediat în adresa participanților

la proces, recursul declarat de ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi”, împotriva deciziei din 13 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, creând astfel participanților la proces condiții egale de a cunoaște modul de derulare a procedurii în recurs, cât și le-a acordat, întru asigurarea respectării principiilor contradictorialității și disponibilității în drepturi, posibilitatea de depunere a referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului. (f.d. 127-130)

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

28. Conform art. XI alin. (1) și (3) din Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția art. IV, V pct. 1–9 și 11–16 și art. VII, care vor intra în vigoare la 01 septembrie 2023. Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului. Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi. Respectiv, recursul declarat de către ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi”, a fost depus până la data intrării în vigoare a Legii pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, și va fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului

29. Art. 433 alin. 1, lit. a) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 01 septembrie 2023) relevă că:

„Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).”

30. Art. 432 alin. (2), (3), (4) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 01 septembrie 2023) reglementează că:

„ Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.”

31. În conformitate cu art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil. Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.

MOTIVAREA INSTANȚEI

32. Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

33. În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

34. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului.

35. La caz, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat. Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei contestate or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor

de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

36. Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

37. Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

38. Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

39. În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (cauza Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (cauza Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (cauza Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

40. La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (cauza Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

41. Din considerentele redate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că, recursul declarat de către ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi”, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului și drept urmare, este inadmisibil.

42. Din aceste motive, în conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, art. 440 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul depus de către Întreprinderea Municipală „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi”, împotriva deciziei din 13 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Gheorghe Stratulat